

ERCP-onderzoek

Onderzoek van de galwegen en/of
afvoergang van de alvleesklier

Inhoud

Galblaas en alvleesklier.....	3
Endoscopisch onderzoek	4
ERCP-onderzoek.....	4
Kleine ingrepen	4
Voorzorgsmaatregelen medicatie	4
De dag vóór het onderzoek	5
Locatie	5
Het onderzoek.....	5
Duur van het onderzoek	6
Na het onderzoek.....	6
Mogelijke bijwerkingen/complicaties.....	7
Uitslag	8
Contact Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen of wilt u meer weten, dan kunt u bellen met onze afdeling. Wij staan u graag te woord.	9

Bij maag- of buikklachten kunnen verschillende onderzoeken nodig zijn om de oorzaak vast te stellen. Deze brochure geeft u informatie over het ERCP-onderzoek (Endoscopische Retrograde Cholangio Pancreaticografie). De arts bekijkt met behulp van een endoscoop ('endo' = van binnen en 'scoop' = kijker) en röntgenbeelden de galwegen en de afvoergang van de alvleesklier.

Galblaas en alvleesklier

Nadat het voedsel in de mond fijngekauwd en vermengd is met speeksel, wordt het doorgeslikt en komt het via de slokdarm in de maag terecht. De maag dient als reservoir. Het voedsel wordt er gekneet en vermengd met het zure maagsap. De maaginhoud wordt met kleine beetjes afgegeven aan de twaalfvingerige darm (het begin van de dunne darm). De spijsvertering vindt vooral plaats in de dunne darm. Voor een optimale spijsvertering zijn er twee spijsverteringssappen nodig; de gal en het alvleeskliersap. Gal wordt geproduceerd door de lever en opgeslagen in de galblaas. Het alvleeskliersap komt uit de gelijknamige klier die achter de maag ligt.

Endoscopisch onderzoek

Een endoscoop is een lange, dunne en buigzame slang van ongeveer een centimeter doorsnede. De arts 'bestuurt' de endoscoop. Met een endoscoop kan men verschillende functies uitvoeren. Via een kleine videocamera aan de voorzijde worden opnamen en zo nodig foto's gemaakt. Via een dun slangetje kan contrastvloeistof worden ingespoten, zodat röntgenfoto's gemaakt kunnen worden. Het is mogelijk om via de endoscoop kleine ingrepen uit te voeren.

ERCP-onderzoek

De endoscoop wordt via de mond opgeschoven tot in de slokdarm, de maag en de twaalfvingerige darm. Via de endoscoop wordt een slangetje in de galgang en/of in de afvoergang van de alvleesklier geschoven. Door dit slangetje wordt contrastvloeistof in de afvoergangen gespoten waarna röntgenfoto's gemaakt worden. Zo kunnen vernauwingen of galstenen worden opgespoord.

Kleine ingrepen

Tijdens het ERCP-onderzoek kunnen er ingrepen noodzakelijk zijn zoals:

- het verwijderen van galstenen uit de galwegen;
- het wegnemen van kleine stukjes weefsel voor nader onderzoek (biopsie);
- het opheffen van een vernauwing in de galgang door er een buisje (endoprothese) in te brengen;
- het vergroten van de uitgang van de galweg door een klein sneetje te maken in de kringspier die deze afsluit van de twaalfvingerige darm (papillotomie).

Voorzorgsmaatregelen medicatie

Als u antistollingsmiddelen gebruikt, zoals bijvoorbeeld fenprocoumon (Marcoumar[®]) of acenocoumarol (Sintrom[®]) (via de trombosedienst) heeft u een verhoogde kans op een bloeding. Daarom is het gebruik in de periode van het onderzoek niet gewenst. In overleg met uw behandelend arts of huisarts kunnen deze medicijnen meestal zonder bezwaar een week voorafgaand aan het onderzoek worden gestaakt.

IJzertabletten kleuren de darminhoud zwart en kunnen daarom het onderzoek bemoeilijken. Daarom moeten ook deze vanaf één week voor het onderzoek niet meer worden ingenomen.

Aspirineachtige middelen (Ascal[®] of Acetosal[®]) kunnen zonder bezwaar ingenomen worden. Plavix[®] dient één week van tevoren gestopt te worden, dit mag echter alleen na overleg met uw behandelend arts.

Als u insuline gebruikt, moet u dat aan uw arts melden.

Bij twijfel of vragen kunt u het beste met uw behandelend arts of huisarts overleggen. Als u één van bovengenoemde middelen gebruikt, meld dit dan vóór het onderzoek.

De dag vóór het onderzoek

Vanaf middernacht mag u niets meer eten of drinken. Indien het onderzoek 's middags plaatsvindt, mag u vóór 08.00 uur een licht ontbijt gebruiken. Dat wil zeggen thee met maximaal twee beschuiten met beleg.

Locatie

Het ERCP-onderzoek vindt plaats in Zuyderland Medisch Centrum Heerlen. Op het afgesproken tijdstip meldt u zich bij de Afdeling Opname (etage BG, centrale hal).

Het onderzoek

- U krijgt een speciaal operatiehemd aan voor het onderzoek, een BH mag niet worden gedragen;
- Voordat het onderzoek begint krijgt u op de verpleegafdeling een infuus ingebracht om medicijnen voor, tijdens en na het onderzoek toe te dienen, zoals bijvoorbeeld antibiotica, een slaapmiddel en een pijnstillend medicijn. Ook krijgt u vooraf een zetpil Diclofenac®;
- Uw keel wordt vóór het onderzoek met een spray verdoofd;
- Er wordt een drankje gegeven om schuimvorming in de maag tegen te gaan;
- Om het onderzoek niet te belemmeren, of beschadigen aan uw eventuele gebitsprothese of bril te voorkomen, doet u de prothese uit en zet u uw bril af;
- U krijgt een 'bijtring' in de mond om zowel uw gebit als de scoop te beschermen;
- Er wordt een plaatje op uw been geplakt en ook een apparaatje aan uw vinger gedaan om uw hartslag en de zuurstof in het bloed te controleren. Tevens krijgt u een bloeddrukmeter om de arm;
- Het gebruik van nagellak (of kunstnagels of gelnagels) is niet toegestaan omdat we een goede doorbloeding moeten kunnen controleren;
- Tijdens het onderzoek ligt u op uw linkerkzijde of op de buik op de onderzoektafel. De arts of verpleegkundige legt u uit wat er verder gaat gebeuren;
- De MDL-arts, dient u via het infuusnaaldje, een medicijn (Midazolam®) toe, een "roesje". Hierdoor ervaart u het onderzoek als minder onaangenaam. Het medicijn maakt u wat slaperig en vermindert uw reactievermogen. Meestal wordt ook nog extra pijnstillende medicatie toegediend;

- Het instrument wordt voorzichtig door de mond naar binnen geschoven, totdat het uiteinde zich in de twaalfvingerige darm bevindt. Het inbrengen van de scoop kan een vervelend gevoel geven. Is het instrument eenmaal op zijn plaats, dan geeft het bijna geen hinder meer. Uw ademhaling wordt door de scoop op geen enkele manier belemmerd;
- Tijdens het onderzoek wordt lucht via de scoop ingeblazen. Het kan zijn dat u daarvan moet boeren; dat is dus heel normaal;

Het is begrijpelijk dat u opziet tegen dit onderzoek. Natuurlijk is het onderzoek niet prettig, maar met bovengenoemde maatregelen en goede begeleiding van de aanwezige verpleging wordt het goed verdragen.

Duur van het onderzoek

De duur van het onderzoek is afhankelijk van de bouw en de bereikbaarheid van de galwegen en/of afvoergang van de alvleesklier en van de noodzaak om ingrepen te verrichten. Gemiddeld duurt het onderzoek drie kwartier, maar soms duurt het wat langer. U blijft ten minste één nacht in het ziekenhuis. Neem daarom pyjama en ondergoed e.d. mee.

Na het onderzoek

Na het onderzoek wordt u naar uw afdeling gebracht voor verdere nazorg. Indien nodig krijgt u nog medicijnen via het infuus. Als tijdens het onderzoek een grotere ingreep heeft plaatsgevonden, kunnen extra controles nodig zijn. De arts bespreekt dit met u.

Na overleg met de behandelend arts wordt besloten wanneer de antistollingsmedicatie hervat kan worden (indien van toepassing).

Mogelijke bijwerkingen/complicaties

Na het ERCP-onderzoek bestaat de kans op:

- een pijnlijke keel, vooral bij hoesten;
- een opgeblazen gevoel. Dit komt door de lucht die tijdens het onderzoek in uw maag is geblazen. Opboeren of winden laten geeft dan verlichting.

In het geval van een ingreep (zoals het vergroten van de uitgang van de galwegen, een steenverwijdering of het plaatsen van een buisje in de galwegen) is er een kleine kans op complicaties, zoals een bloeding of een ontsteking. Daarom wordt u voor alle zekerheid ten minste 24 uur ter observatie opgenomen.

Als een buisje (endoprothese) is ingebracht in de galwegen, kan dat na verloop van tijd verstopt raken. Dat komt tot uiting door geelzucht, donkere urine en vaak ook koorts. Neem tijdens kantooruren zo snel mogelijk contact op met de Endoscopieafdeling. Het buisje moet dan worden verwisseld, via dezelfde methode als de vorige keer. Krijgt u deze verschijnselen buiten kantooruren, neem dan contact op met de Spoedeisende Hulp.

Uitslag

De arts bespreekt op de verpleegafdeling met u het verloop van het onderzoek. Een eventuele controleafspraak wordt voor u gemaakt.

Contact

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen of wilt u meer weten, dan kunt u bellen met onze afdeling. Wij staan u graag te woord.

Zuyderland Medisch Centrum, Endoscopieafdeling**Bereikbaarheid, afspraken en informatie**

088 – 459 9715

In geval van spoed kunt u tijdens kantooruren bellen met bovenstaand telefoonnummer. Na kantooruren en in het weekend kunt u in dringende gevallen contact opnemen met de dienstdoende internist via de Spoedeisende Hulp. Locatie Heerlen 088 – 459 2800 / Locatie Sittard-Geleen 088 – 459 7876.

Openingstijden

Maandag t/m vrijdag van 08.30 – 17.00 uur

Bezoekadres

Locatie Sittard, meldpunt Oost 35

Locatie Heerlen, vleugel B

Internet

www.zuyderland.nl/endoscopie

www.zuyderland.nl